

Endoskopik MÜAYİNƏ ÜSULLARI
(KOLPOSKOPIYA, HISTEROSKOPIYA,
LAPAROSKOPIYA)

Kolposkopiya

6-28 dəfə artıq böyütməklə uşaqlıq boyunun uşaqlıq yolu hissəsinin, uşaqlıq yolu divarlarının və vulvanın kolposkop vasitəsi ilə müayinəsidir; sadə (baxış kolposkopiya) və genişləndirilmiş (əlavə test və rəngləyici maddələrdən istifadə etməklə) olur.

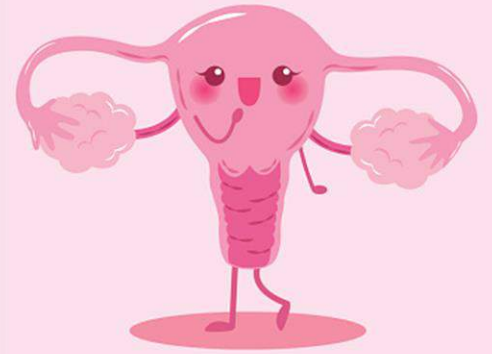
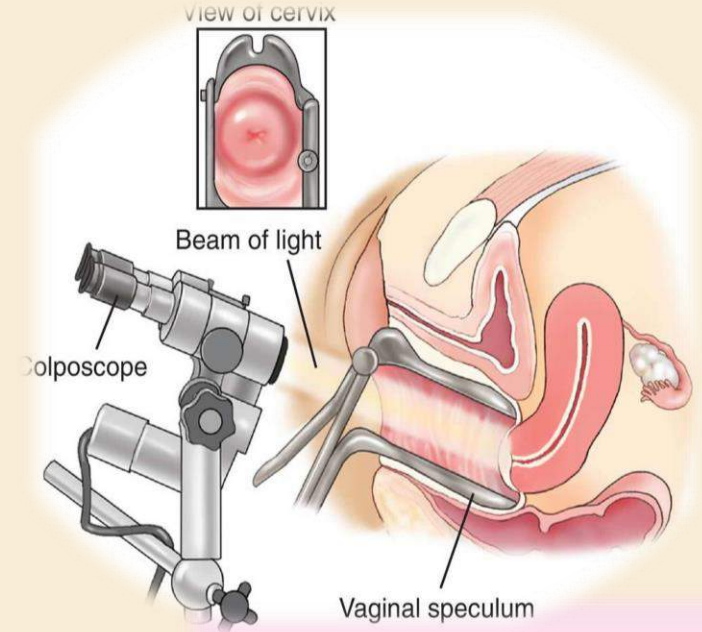
Sadə kolposkopiya zamanı təyin edilir:

uşaqlıq boynunun forması, ölçüsü

xarici dəliyin forması, ölçüsü

selikli qişanın relyefi, rəngi

boyunu örtən yastı epitel ilə servikal kanalın silindrik epitelinin sərhədi

Geniřl ndirilmif kolposkopiya zamanı 3%-li sirkə turřusu məhlulu ilə uřaqlıq boynunun iřl nməsi patoloji sahənin qan təchizatının xüsusiyyətini qiymətləndirməyə imkan verir. Normada stromaya aid olan damarlar sirkə turřusunun təsiri altında spazmaya uęrayır v  görmə sahəsindən müvəqqəti olaraq itir. Divarları morfoloji d yiřikliy  uęramıř patoloji olaraq geniřl nmis damarlar (saya əzələ elementlərinin, kollagenlərin, elastiki liflərin olmaması) a ıq qalır və qan ilə dolu görünür. Sirk  turřusu testi zamanı epiteli řiřir, turřu zülalları koaqulyasiya etdiyinə görə aęımtıl rəng alır. Uřaqlıq boynunda aę ləkə n  qədər qatı olarsa, epitelin zədələnmə dərəcəsi bir o qədər çox olar.

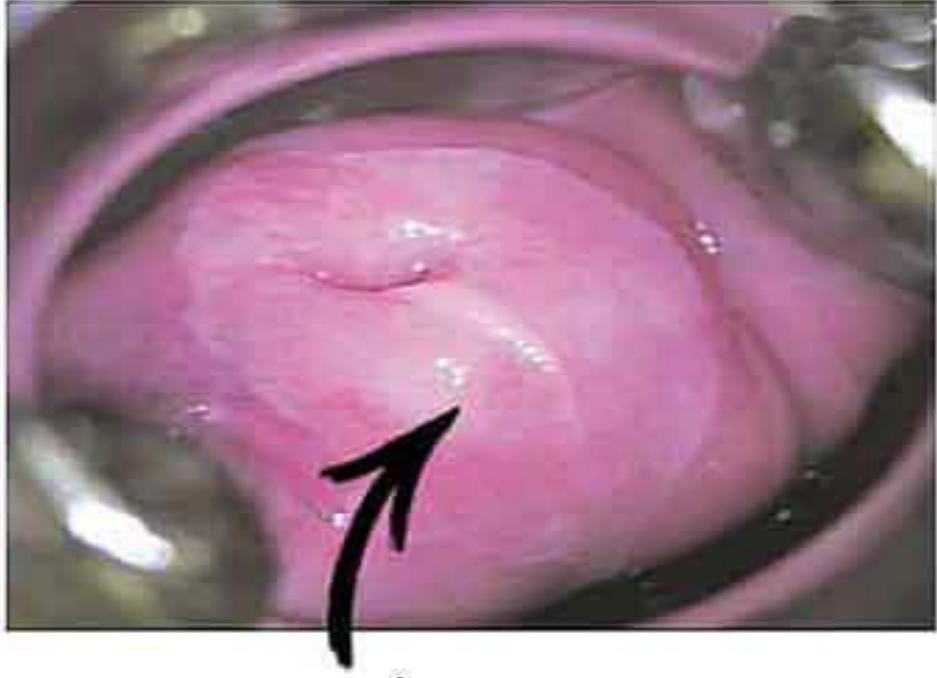
itir. Divarları morfoloji d yiřikliy  uęramıř patoloji olaraq geniřl nmis damarlar (saya əzələ elementlərinin, kollagenlərin, elastiki liflərin olmaması) a ıq qalır və qan ilə dolu görünür. Sirk  turřusu testi zamanı epiteli řiřir, turřu zülalları koaqulyasiya etdiyinə görə aęımtıl rəng alır. Uřaqlıq boynunda aę ləkə n  qədər qatı olarsa, epitelin zədələnmə dərəcəsi bir o qədər çox olar.

Lugol

Vùng màu vàng trong test Schiller

Acetic acid

Vùng màu trắng trong test Acetic

Ətraflı müayinədən sonra Şiller sınağı aparılır - uşaqlıq boynu 3%-li Lyuqol məhlulu ilə islanmış tamponla silinir. Yastı epitelinin sağlam hüceyrələri yod ilə tünd-qəhvəyi rəngə boyanır, patoloji dəyişmiş və nazikləşmiş (atrofik) epiteli yodla rənglənmir. Beləliklə, epitelin patoloji dəyişmiş zonası aşkar olunur və uşaqlıq boynunun biopsiyası üçün sahə müəyyən edilir.

What to Expect During a Colposcopy

1.

Speculum separates
vagina walls

verywell

2.

Cervix is cleaned

3.

Doctor sees through
colposcope to see
vagina, vulva, cervix

4.

Doctor looks for
cell changes, growth,
inflammation

verywell

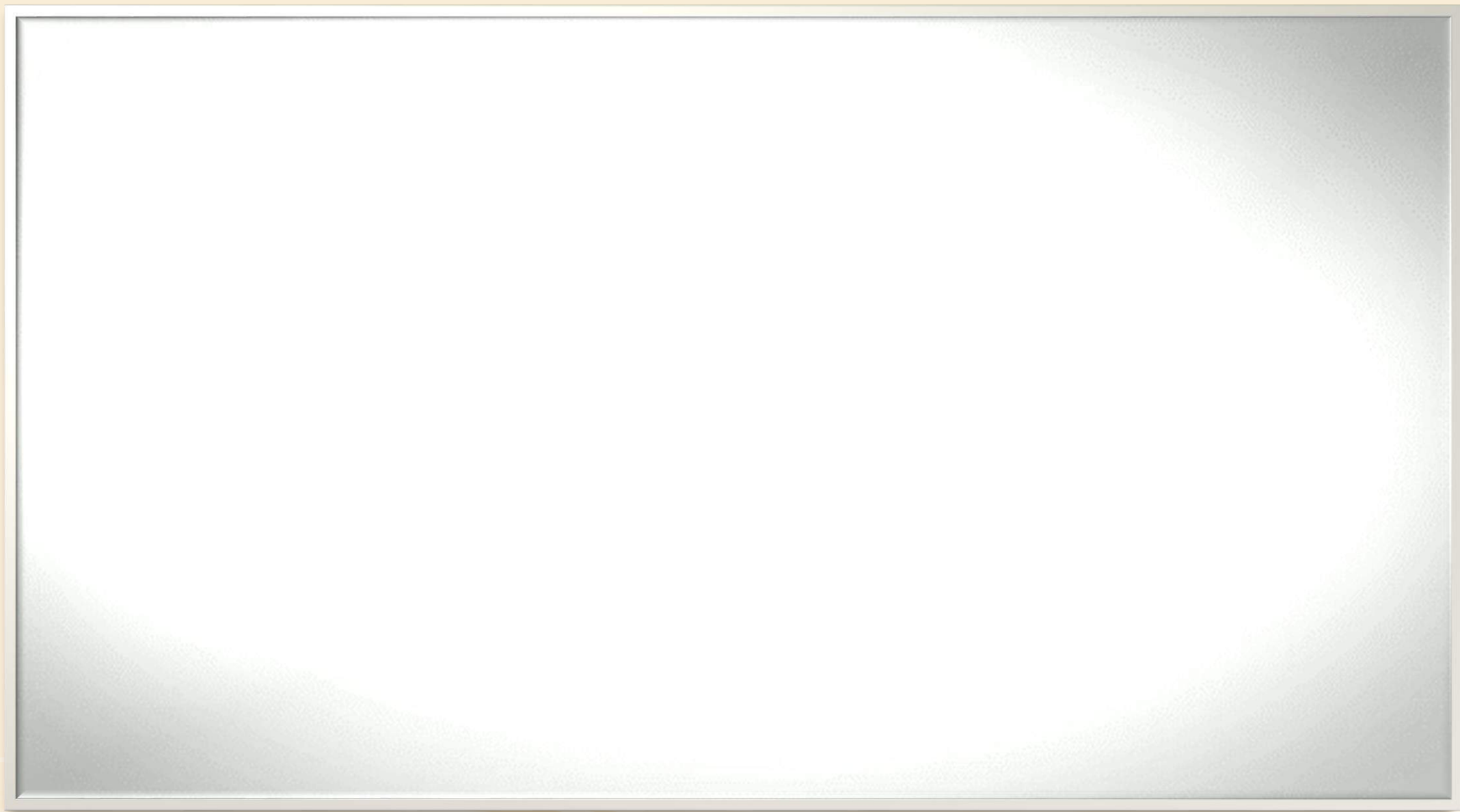
L1

Kolpomikroskopiya-yüz dəfə artıq genişlənməyə imkan verən optik sistem vasitəsi ilə uşaqlıq boynunun uşaqlıq yolu hissəsinin müayinəsidir. Kontrast lüminessent kolpomikroskopu və ya Hamou kolpomikroskopu (histeroskopun növü) ilə aparılır.

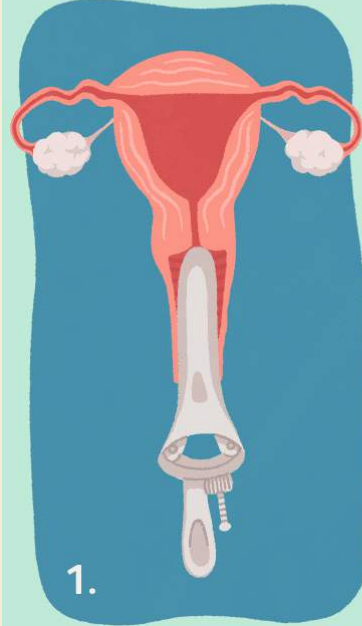
Histeroservikoskopiya ~
uşaqlığın və servikal
kanalın daxili səthinin
optik sistem ilə
müayinəsidir.

Histeroskopiya diaqnostik
və əməliyyat növlü olur.

Hazırda diaqnostik
histeroskopiya bütün
uşaqlıq daxili
patologiyaların

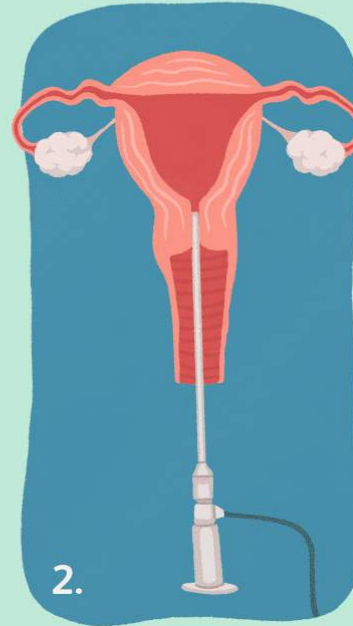
diaqnostikasında optimal
üsul hesab olunur.

What Happens During a Hysteroscopy?

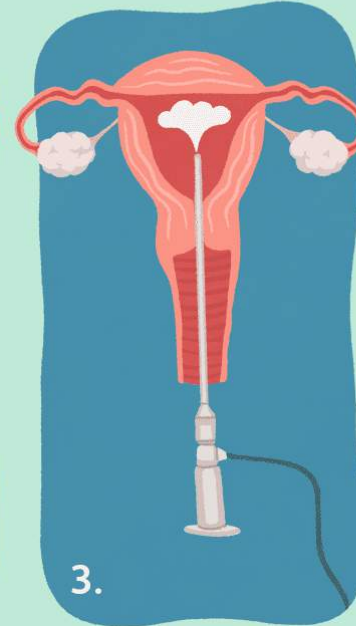
1.

Anesthesia is administered and the cervix may be dilated

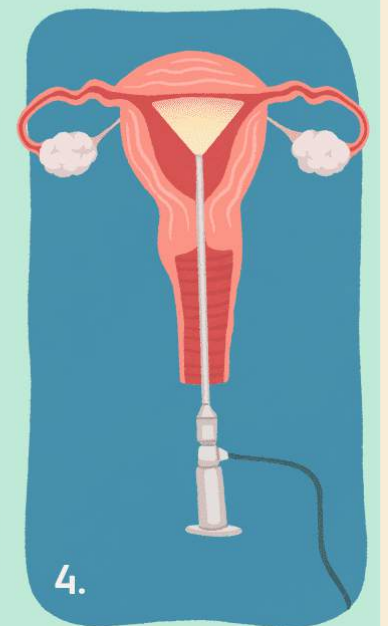
2.

The hysteroscope is inserted through the vagina and cervix and into the uterus

3.

A liquid or gas expands your uterus

4.

A light on the hysteroscope allows physician to see into the uterine cavity

verywell

ΛΓΙΛΜΓΙ

qllreç
rre çelrix mşç pç
şqmıreçreç şmç
vıçerıreçıe je

şmç mıço rre rıreıreç
ıreçıreç şmç çelrix
mşçreç rıreçıreç rre
rre rıreçreçreçıe je

rıreıreç
çıçıreçreç çonı
v rıreçıreç oı çıçı

rıreçıreç çelıreç
ıe çee mıço rre
şmçreç rıreçıreçıreç
rıreçreçreçreçıe
v rıreçıreç oı rre

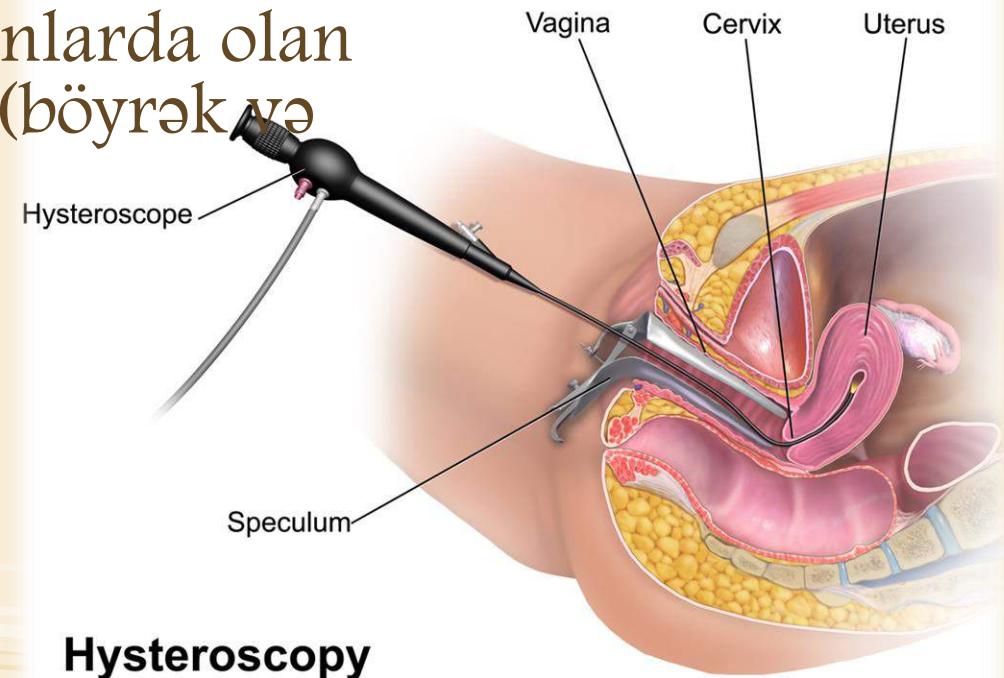
Diagnostik histeroskopiya g stəriřler:

- ✓ h yatın m xt lif d vrl rində aybařı tsiklinin pozulması (yuv nil, reproduktiv, perimenopauzal);
- ✓ postmenopauzada qanlı ifrazat;
- ✓ uřaqlıq daxili patologiya;
- ✓ uřaqlıqın inkiřaf anomaliyası;
- ✓ uřaqlıqdaxili sinexiyalar;
- ✓ döl yumurtasının qalıqları;
- ✓ uřaqlıq boşluğunda yad cisim;
- ✓ uřaqlıq divarının perforasiyası;
- ✓ uřaqlıqdaxili kontraseptivin çıxarılmasından əvvəl onun və ya fraqmentlərinin yerləřm sinin d qiql řdirilm si;
- ✓ sonsuzluq;
- ✓ anamnezdə bařa  atmamıř hamiləlik;
- ✓ be  xor v  xorionkarsinomaya görə aparılan əməliyyatlardan sonra uřaqlıq boşluğunun kontrol müayinəsi;
- ✓ hormonoterapiyanın effektivliyinin qiymətləndirilməsi və onun aparılmasına nəzarət;
- ✓ f sadlařmıř zahılıq dövri.

Histeroskopiya üçün əks göstərişlər istənilən uşaqlıqdaxili müdaxilədə olan əks göstərişlər kimidir:

- ümumi infeksiyon xəstəliklər (qrip, angina, ağciyər iltihabı, kəskin tromboflebit, pielonefrit və s.);
- cinsiyyət orqanlarının kəskin iltihabi xəstəlikləri;
- uşaqlıq yolunun III-IV təmizlik dərəcəsi;
- ürək-damar sistemi və parenximatoz orqanlarda olan xəstəliklər zamanı xəstənin ağır vəziyyəti (böyrək və qaraciyər);
- hamiləlik (arzuolunan);
- uşaqlıq boynunun stenozu;
- uşaqlıq boynunun xərçəngi;
- profuz uşaqlıq qanaxmaları.

Uşaqılıq daxili patologiyanı vizual olaraq müəyyən etdikdən sonra diaqnostik histeroskopiyanı dərhal, ya da lazım gələrsə, hazırlıq apardıqdan sonra əməliyyata çevirmək olar.

Histeroskopik əməliyyatlar

Sadə

Mürəkkəb

- Nazik sinexiyaların ayrılması,
- kiçik polipin, uşaqılıq boşluğunda sərbəst vəziyyətdə yerləşən uşaqılıqdaxili kontraseptivin, ayaqcıq üzərində submukoz miomatoz düyünlərin, uşaqılıq boşluğunun nazik çəpərlərinin götürülməsi,
- uşaqılığın hiperplaziyalaşmış selikli qişasının, cift toxumasının və döl yumurtasının qalıqlarının çıxarılması

- Endometriumun divarının böyük fibroz poliplərinin çıxarılması,
- sərt fibrozlu və fibroz-əzələ sinexiyaların, uşaqılıqdaxili geniş çəpərlərin kəsilməsi,
- mioektomiya,
- endometriumun rezeksiyası (ablyasiya),
- uşaqılıq divarına daxil olmuş yad cisimlərin çıxarılması,
- falloskopiya

NORMAL

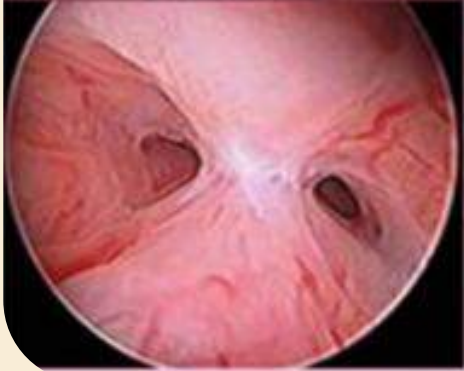
FIBROID

POLYP

ASHERMAN'S SYNDROME

SEPTUM RESECTION

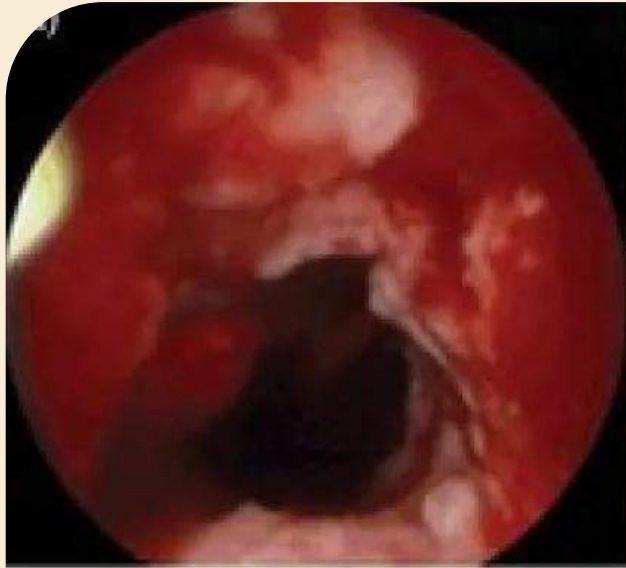
UNHEALTHY ENDOMETRIUM

Diaqnostik və operativ histeroskopiya zamanı ağırlaşmalar:

- anestezioloji ağırlaşmalar,
  - uşaqlıq boşluğunun genişlənməsini yaradan mühit ilə əlaqədar ağırlaşmalar (damar məcrasının maye ilə yüklənməsi, metabolik asidoz nəticəsində ürək aritmiyası, qaz emboliyası),
  - hava emboliyası,
  - cərrahiyyə ağırlaşmaları (uşaqlıq perforasiyası, qanaxma)
- ❖ Aparatura və avadanlıqlarla işləyərkən, eyni zamanda manipulyasiya və əməliyyat texnikasının bütün qaydalarına əməl edilərsə, histeroskopiya ağırlaşmalarını minimuma endirmək olar.

Hysteroscopy - Polypectomy procedure

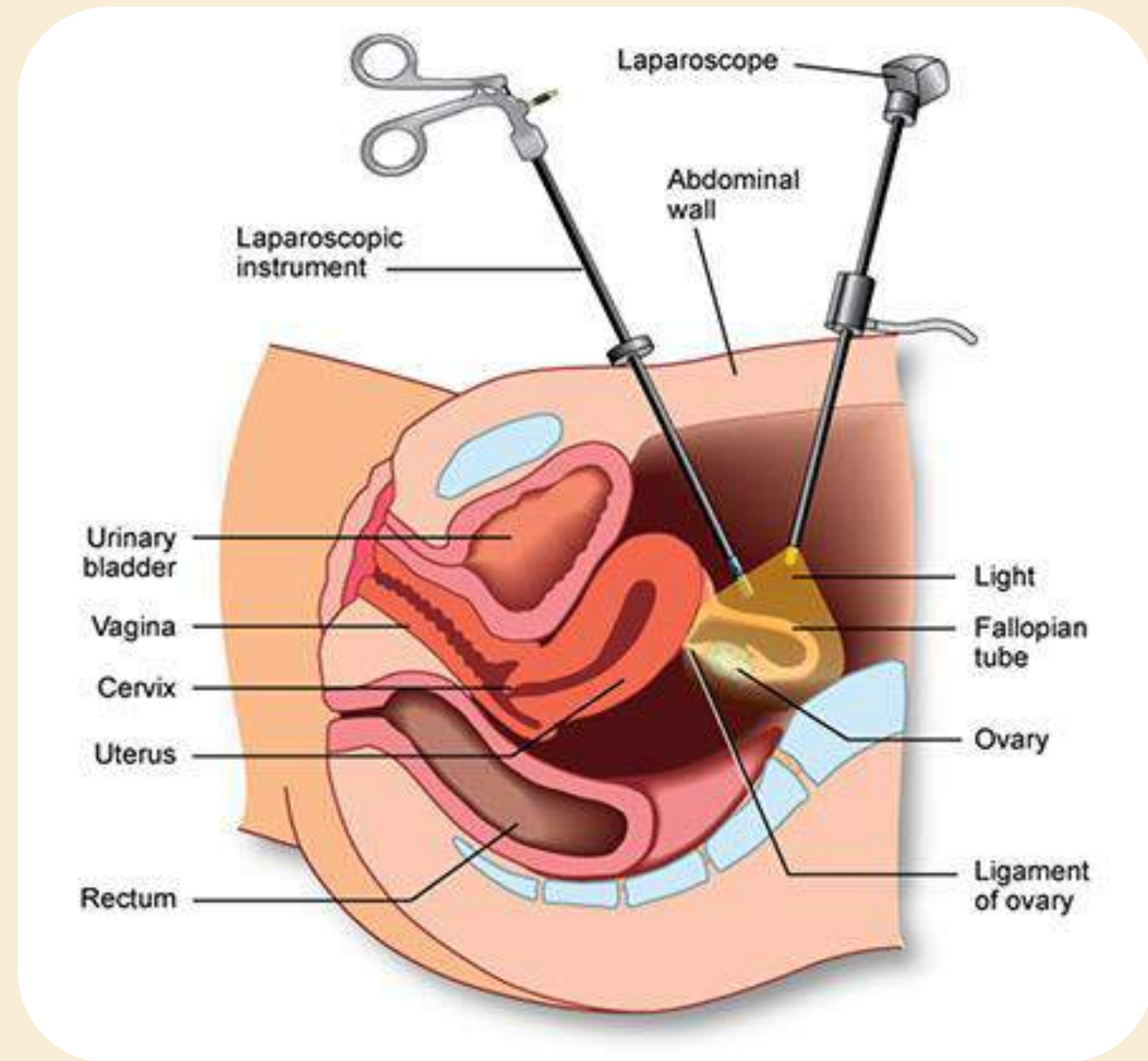
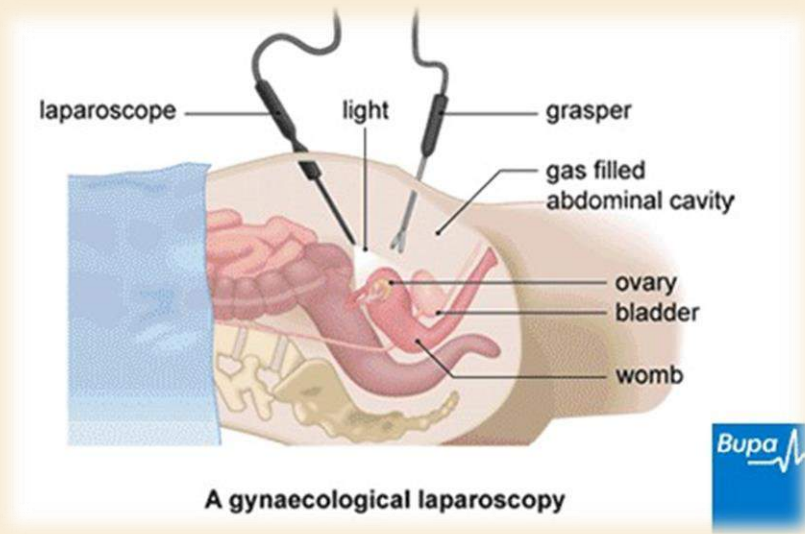

TrialExhibits

TRIALEX.COM | 800-591-1123

© 2018 All Rights Reserved.

This image/video is for reference only.
Copyright law allows up to a \$150,000
penalty for unauthorized use.

Laparoskopiya

Qarnın ön divarından yeridilən endoskop vasitəsi ilə qarın boşluğu üzvlərinin müayinəsidir. Ginekologiyada laparoskopiyadan diaqnostik məqsədlə və cərrahi müdaxilənin aparılması üçün istifadə edilir.

Planlı laparoskopiya üçün göstərişlər:

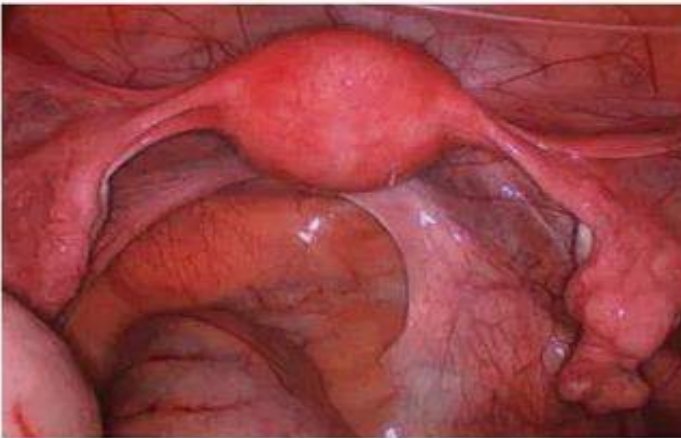
- sonsuzluq (boru~peritoneal);
- yumurtalığın polikistoz sindromu;
- yumurtalığın şişi və şişəbənzər törəmələri;
- uşaqlığın mioması;
- genital endometrioz;
- daxili cinsiyyət üzvlərinin inkişaf qüsuru;
- qarının aşağı nahiyəsində qeyri-müəyyən etiologiyalı ağrılar (anlaşılmaz);
- uşaqlığın və uşaqlıq yolunun sallanması və düşməsi;
- stress mənşəli sidiyi saxlaya bilməmə;
- sterilizasiya

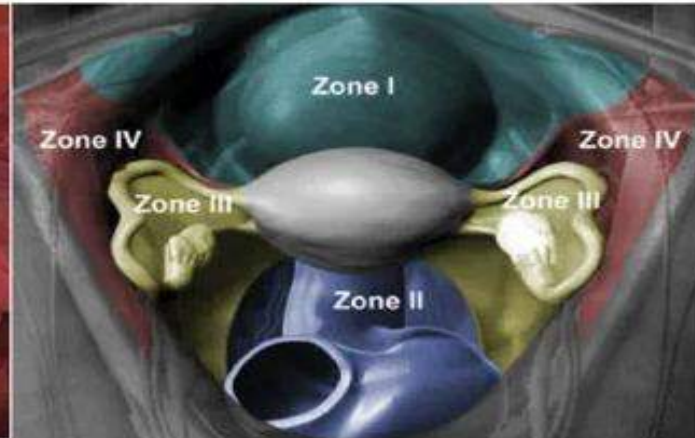
Təcili laparoskopiya üçün göstərişlər:

- uşaqlıqdankənar hamiləlik;
- yumurtalığın apopleksiyası;
- uşaqlıq artımlarının kəskin iltihabi xəstəlikləri;
- yumurtalıq şişinin ayaqcıq üzərində burulması və ya yumurtalığın şişəbənzər törəməsinin partlamasına şübhə,
- subserozmiomanın ayaqcığının burulması;
- kəskin cərrahi və ginekoloji patologiyanın differensial diaqnostikası

Laparoscopically normal pelvis

The 6 zones of the pelvis

Laparoscopically abnormal pelvis

Laparoskopiya mütləq əks göstərişlər:

- hemorragik şok;
- Tənəffüs sistemi və ürək-damar sistemi xəstəliklərinin dekompensasiya mərhələsi;
- korreksiya olunmayan koagulopatiya;
- pasiyentə Trendelenburq vəziyyəti yaratmağa imkan verməyən xəstəliklər (beyin travmalarının nəticələri, beyin damarlarının zədələnməsi və s.);
- kəskin və xroniki qaraciyər-böyrək çatışmazlığı

❖ Planlı laparoskopik müdaxiləyə mövcud və yaxud 4 həftədən az müddətdə keçirilmiş kəskin infeksiya və soyuqdəymə xəstəlikləri əks göstəriş ola bilər.

Laparoskopiya üçün nisbi əks göstərişlər:

- polivalent allergiya;
- yayılmış peritonit;
- qarın və kiçik çanaq boşluğunda keçmişdə aparılmış əməliyyatlardan sonrakı bitişmə prosesi;
- hamiləliyin gec müddəti (16-18 həftədən artıq);
- uşaqlığın böyük ölçülü mioması (16 həftəlik hamiləlikdən böyük)

- Laparoskopianın ağırlaşmaları anestezioloji və manipulyasiyanın özünün icrası ilə əlaqədar ola bilər (magistral damarların zədələnməsi, mədə-bağırsaq traktının və sidik-ifrazat sisteminin travması, qaz emboliyası, divarlararası emfizema).
- Ağırlaşmaların rastgəlmə tezliyi və strukturu cərrahın səriştəsindən və icra edilən müdaxilənin xüsusiyyətindən asılıdır.
- Laparoskopik ginekologiyada ağırlaşmaların profilaktikası tam və nisbi əks göstərişlərin nəzərə alınmasından, laparoskopik əməliyyat üçün xəstələrin diqqətlə seçilməsindən, cərrahi müdaxilənin mürəkkəbliyinə müvafiq cərrah-endoskopistin səriştəsindən ibarətdir.

Diqqətinizə
görə
təşəkkürlər!

Thank
you!